

NÓRA

SZÍNMIŰ HÁROM FELVONÁSBAN

**ÍRTA
IBSEN HENRIK**

**FORDÍTOTTA
REVICZKY GYULA**

AMTAK Bt, 2025

Cop. AMTAK Bt, 2025

Felelős szerkesztő: Varsányi József

**Kiadó: AMTAK Bt, 2040 Budaörs, Semmelweis
u. 6/B.**

06 20 218 6762 amtakbt@gmail.com

www.amtak.hu

Látogasson el webáruházunkba, és böngésszen!

ISBN 978-615-6907-64-6

Készült: AMTAK Bt, Budaörs

Személyek:

Helmer	Róbert,	ügyvéd.
Nóra,		neje.
Ervin,		
Bób,		gyermekük.
Emmi,		
Rank,		orvos.
özvegy		Lindenné.
Günther.		
Mari,	dajka	
Helén, szobaleány		Helmernél.
Bérszolga		

Történik Helmer lakásán.

ELSŐ FELVONÁS.

Kényelemmel és izléssel, de nem pazarul berendezett szoba. Egy ajtó a háttérben, jobbra a pitvarba, egy másik ajtó a háttérben balra Helmer dolgozó szobájába vezet. E két ajtó közt zongora. A baloldali falban balra egy ajtó s errébb ablak. Az ablak közelében kerekasztal karszékkal és egy kis pamlaggal. A jobb oldalfalban kissé hátrább ajtó. Ugyan abban a falban, jobban az előtér felé a kőkályha s előtte néhány karszék és egy hintaszék. A kályha és az oldalajtó közt egy asztalka. A falakon

rézmetszetek és szalon állvány porcelánnal s apró műtárgyakkal. Egy kis könyvszekrény diszkötésű könyvekkel. Szőnyeg. A kályhában ég a tűz. Télidő.

ELSŐ JELENET.

Nóra, B é r s z o l g a, H e l é n, később H e l m e r.

(Künn a pitvarban csengetnek, majd hallani lehet, a mint ajtót nyitnak. Nóra vigan dudorázva lép a szobába. Felső ruha van rajta, a karján mindenféle csomagokat visz, ezeket leteszi a jobb felőli asztalra. A pitvarba nyíló ajtót nyitvahagyja maga után, s künn látható egy b é r s z o l g a, aki karácsonyfát és kosarat visz, mind a kettőt átadja a szobalánynak, a ki ajtót nyitott.)

Nóra. Aztán jól elrejtse a karácsonyfát, Helén, nehogy a gyerekek előbb lássák meg, mint este, mikor fel lesz diszítve, (tárczáját előhuzza, a b é r s z o l g á h o z) Mit kap?

B é r s z o l g a. Ötven fillért.

Nóra. Itt egy márka... Csak tartsa meg. (a b é r s z o l g a megköszöni s elmegy. Nóra becsukja az ajtót. Mialatt felső ruháját leveti, eléggülten mosolyog. Aztán kivesz zsebéből egy papir tölcsért czukros mandulával, s megeszik néhányat. Majd óvatosan férje ajtajához lép és hallgatódzik) Igen, benn van. (dudolva megy a jobbfelőli asztalhoz)

Helmer. (szobájában) Az én kis pacsirtám csicsereg oda künn?

Nóra. (elfoglalva néhány csomag felbontásával) Az ám!

Helmer. A kis mókus gazdálkodik ott?

Nóra. Az! ez!

Helmer. Mikor jöttünk haza?

Nóra. Az imént. (a cukros mandolát zsebre rakja, s száját törli) Jer ide, Róbert, s nézd, mi mindent vásároltam.

Helmer. Most ne zavarj. (valamivel később kinyitja az ajtót s tollal kezében kitekint) Hogy mit vásároltál, mondod? Ezt az egész rakást itt? Hát az én jó madaram már megint pénzt pazarolt?

Nóra. (kalapját leveszi) De Róbert, ebben az évben már csakugyan illő, hogy magunknak egy kis örömet szerezzünk. Hisz ez az első karácsony, a mikor nem kell szükösködnünk.

Helmer. De tékoznunk sem lehet.

Nóra. De igen Róbert, most már egy kissé tékozlók is lehetünk. Nemde? Csak épen egy piczikét. Hiszen most nagy fizetést kapsz és sok, sok pénzt szerzesz.

Helmer. Igen, újévtől fogva. De még egy egész negyed év van hátra, míg az első részlet esedékes lesz.

Nóra. (átmegy balra, a kalapot a kerek asztalra teszi) No bizony! Addig kölcsönt vehetünk.

Helmer. Nóra! (hozzá lép s tréfálva fülön fogja) Már megint elragadt könnyelműséged? Tegyük fel, hogy ma ezer márkát veszek kölcsön, s te karácsony hetében szerencsésen túladsz rajta, Szilveszterkor pedig a fejemre szakad egy téglá, melytől...

Nóra. (befogva száját) Pfuj! Hogyan beszélhetsz ilyen csunyákat?

Helmer. Nos igen, tegyük fel, ha ilyesmi megtörténnék, mi lenne akkor?

Nóra. Ha ily szerencsétlenség érne, egészen közömbös volna rám nézve, van-e adósságom vagy nincs.

Helmer. De az emberek, a kiktől én kölcsönt vettem?

Nóra. Azok? ki törődnék velük! Hisz idegenek!

Helmer. Nóra. Nóra! de komolyan, szivecském: tudod hogyan gondolkozom e tekintetben, semmi adósság, soha se kölcsönözni. Bizonyos megkötöttség, s ezzel együtt bizonyos kietlenség veszi be magát abba a háztartásba, mely adósságra és kölcsönre van alapítva. Mi ketten eddig vitézül kibirtunk; mért ne bírnók ki még a legközelebbi negyedig is?

Nóra. (a kályhához menve) Igen, igen, a hogy akarod Róbert!

Helmer. (követve őt a tollat leteszi az asztalra) Nó, né, az én pacsirtámnak nem kell mindjárt szárnyát leeresztenie... Micsoda, ajkunkat is biggyesztjük? (kiveszi pénztárczáját) Nóra, találd el mi van itt?

Nóra. (gyorsan megfordul) Pénz!

Helmer. Nesze! (nehány bankjegyet nyújt neki) Istenem, hiszen tudom, hogy karácsonykor sok mindenféle van szükség.

Nóra. (járva) Tíz-20-30-40. Oh. Köszönöm, Róbert, köszönöm! Most nagy időre segítve van rajtam.

Helmer. Remélem, Nóra.

Nóra. Igen, igen nagy időre. De most jőjj és lásd, mi mindent vásároltam össze. S milyen olcsón! Nézd, ez itt új ruha Ervin számára, meg egy kard. Ez itt egy lovacska, s egy trombita Bóbnak. S itt egy baba a hozzá való ágygyal Emminek. Nagyon is egyszerű, de hisz ugyis összetépi mielőbb. S itt Helén és Mari számára vannak ruhák és kendők.

Helmer. S mi van abban a csomagban?

Nóra. (felsikoltva) Nem, Róbert, ezt nem látod meg előbb, mint este.

Helmer. Vagy úgy! (elfordul s átmegy balra) De most azt mondd meg nekem, te kis tékozló, mit szántál magadnak.

Nóra. Magamnak? Magamnak semmit sem kívánok.

Helmer. De, de! Nevezd meg valami okos dolgot, a mit szeretnél.

Nóra. Igazán semmit se tudok. (előre jön) De mégis! hallgass ide Róbert.

Helmer. Nos?

Nóra. (Helmer gombjain babrálva a nélkül hogy rá nézne) Ha valamit adni akarsz, akkor megtehetnéd, hogy - megtehetnéd.

Helmer. Halljuk már! Ki vele!

Nóra. (gyorsan) Hogy pénzt adj nekem, Róbert; szépen kérlek. Csak annyit, a mennyiről azt hiszed, hogy nélkülözheted; később majd veszek rajta valamit.

Helmer. De Nóra.

Nóra. Igen, igen, tedd meg kedves Róbert; szépen kérlek. A pénzt szép aranyos papirban a karácsonyfára függeszteném. Nem volna ez mulatságos?

Helmer. Hogy hívják ama bizonyos madarakat?

Nóra. Jó madaraknak, ezt már tudom, de tedd meg a kedvemért, Róbert, akkor lesz időm meggondolni, mire van legnagyobb szükségem. Hát nem okos dolog ez? Nem?

Helmer. (mosolyogva) Az az; tudniillik, ha a pénz, melyet neked adandó volnék, csakugyan kezeid közt maradna, s magadnak vennél rajta valamit. De minden rá megy a háztartásra, még pedig mindenféle szükségtelen dologra, akkor aztán megint csak nekem kell helyt állnom.

Nóra. De Róbert!...

Helmer. Lehet-é tagadnom, édes Nóra? (félkarjával átöleli) Az én pacsirtám igen kedves kis teremtés; de sok tömérdek pénzre van szüksége. Hihetetlen, mennyibe kerül egy ilyen kis madárka.

Nóra. (átmegy) Menj, hogy lehet így beszélni? Hát nem takarékoskodom? a mennyire tőlem kitelik.

Helmer. (mosolyogva) Nagyon helyes. A mennyire tőled kitelik. Csakhogy tőled semennyire se telik.

Nóra. (indul s önelégülten mosolyog) Ejh, tudnád csak, Róbert, mennyi kiadásunk van nekünk pacsirtáknak és mókusoknak. (leül)

Helmer. Különös egy teremtés vagy. Szakasztott olyan, mint atyád volt. Mindig nagy buzgalommal vagy rajta, hogy pénzt szerezz, de mihelyt megvan, azon melegében elpárolog ujjaid közt; sose tudod, hová lett, Ejh, hát olyannak kell téged venni, a milyen vagy. Ez a vérben van. Igen igen, Nóra, ilyesmi átöröklődik.

Nóra. Oh szeretném, ha atyám némely tulajdonságát örököltém volna.

Helmer. S én nem kívánlak másnak, csak épen annak, a mi vagy, drága kis pacsirtám. De ni, eszembe jut valami. Te ma olyan-olyan, hogy is mondjam? - olyan gyanusan nézsz ki?

Nóra. Igazán?

Helmer. Igazán. Nézz merően a szemembe.

Nóra. (ránézve) Nos?

Helmer. (ujjával megfenyegeti) Csak nem nyalakodtunk, torkoskodtunk ma a városban?

Nóra. Mentség! hogy gondolhatsz ilyet felőlem.

Helmer. Hát igazán nem mentünk egy kis varga betűvel a cukrászatba?

Nóra. Nem; biztosítlak, Róbert.

Helmer. Nem kóstoltunk egy kis befőttet?

Nóra. Dehogy, dehogy!

Helmer. Egypár cukros mandulát sem?

Nóra. Azt sem, Róbert; igazán mondhatom.

Helmer. No, no, no. (Nóra arcát megveregetve a jobb oldal felé megy mintegy önkénytelenül) hisz természetesen csak tréfálok.

N ó r a . (átsiet a jobb asztalhoz Helmer mögött, s elébe áll a csomagoknak) Hogy is juthatna eszembe, hogy így megszomorítsalak.

Helmer . Tudom; szavadat adtad. Nem, őrizd meg apró karácsonyi titkaidat, kedves Nóra. Ma este, ha a karácsonyfa fel lesz gyújtva, majd kiviláglanak. (átmegy jobbra)

N ó r a . Volt rá gondod, hogy Rank orvost is meghívd?

Helmer . Nem volt, de hisz ez nem szükséges; magától érthető, hogy ő velünk eszik. Különben, mégis szólok neki, ha ma eljön. Jó bort már rendeltem. Ah, Nóra, el se tudod képzelni, mennyire örülök a mai estének.

N ó r a . Én is. S micsoda ujjongást visznek végbe majd a gyermekek, Róbert.

Helmer . Ah, mégis csak fölséges egy tudat az, hogy biztos, szilárd állásunk és bőséges jövedelmünk van. Igaz-e, hogy ez a tudat nagy élvezet?

N ó r a . Oh, igaz!

Helmer . Emlékszel a tavalyi karácsonyra? Megelőzőleg teljes három héten át minden este bezárkóztál késő éjfélutánig, hogy a karácsonyfára virágokat készíts, s mindenféle más czifraságot, melylyel meglepni készültél. Brr, világéletemben ez volt a legunalmasabb idő!

N ó r a . Én egyáltalán nem unatkoztam.

Helmer. (mosolyogva) De az eredmény még is elég szegényes volt.

Nóra. Hát már megint ezzel akarsz boszantani! Tehettem én róla, hogy a macska bejött, és mindent összevisszatépett?

Helmer. Természetesen, arról te nem tehetél, szegény kis Nórá. Megvolt benned a legjobb akarat, hogy mindnyájunkat megörvendeztess, s ez a fődolog... De még is csak jó, hogy a szükös napok véget értek.

Nóra. Bizony jó, Róbert!

Helmer. Ezentul nem kell itt ülnöm magamban és unatkoznom; s neked se kell többé szemeidet s finom kezecskéidet megerőltetned.

Nóra. (tapsolva) Ugy-é, Róbert, erre immár nincs szükség? Oh beh fölséges! (karon fogja Róbertot s balra sétálnak) S most elmondom, neked, Róbert, hogyan képzeltem el új berendezésünket... Mindjárt karácsony után - (a pitvarban csengetnek) Oh hogy ép most csöngetnek (a szobát kissé rendbe hozza) Bizonyosan jön valaki (felveszi a 2 csomagot a karosszékről s az asztalra teszi) Juj, de boszantó!

Helmer. Látogatóknak, nem vagyok honn; ne feledd ezt.

-

MÁSODIK JELENET.

Előbbiek és Helén.

Helén. (az előszoba ajtaján Nórához) Egy idegen hölgy van itt!

Nóra. Kéretem!

Helén. (Helmerhez) Szaz orvos úr is eljött!

Helmer. Nem ment egyenesen az én szobámba?

Helén. Oda ment. (Helmer szobájába megy. Helén bevezeti özv. Lindennét, a kin téli ruha van s beteszi utána az ajtót, el az előszobába)

HARMADIK JELENET.

Nóra, Lindenné.

Lindenné (bátortalanul s kissé habozva) Jó napot, Nóra.

Nóra. (tétován) Jó napot. -

Lindenné. Alkalmassint nem ismersz rám?

Nóra. Valóban nem tudom - de még is - úgy tetszik (kitörő érzéssel). Mit látok! Krisztina! Igazán te vagy?

L i n d e n n é . Igen, én vagyok.

N ó r a . Krisztina! Hogy lehetett téged föl nem ismernem!
De hogyan és - (halkabban) Mennyire megváltoztál,
Krisztina!

L i n d e n n é . Oh meg! 9-10 hosszú év alatt!

N ó r a . Ennyi ideje már, hogy nem láttuk egymást!
Csakugyan annyi! Oh, az utolsó 8 év a boldogság ideje
volt rám nézve, hidd el. S te most eljöttél a fővárosba? S
télnek kellő közepén tetted meg a borzadalmas utat? Ez
derék volt tőled.

L i n d e n n é . Ép most érkeztem a vasuton.

N ó r a . Természetesen, hogy magad a karácsonyi ünnepek
alatt kimulasd. Ah mily pompás! Ugy van mulatni fogunk,
hogy még... De bontakozzál ki... Csak nem fázol? (a
felöltőt és kalapot a zongorára teszi - előre jó jobbra, s a
kályha melletti karszéket előbbre tolja s leülteti bele
Lindennét - maga pedig a hintaszékbe ül) Így! Most pedig
kedélyesen leülünk ide a kályha mellé! Nem! te oda a
karszékbe! Ide a hintaszékbe meg én! (Megragadja
Lindenné kezét) Most megint a régi kedves arcodat
látom. - Csak az első pillanat zavart meg. De még is
valamivel sápadtabb lettél. Krisztina...

L i n d e n n é . És sokkal öregebb édes Nóra!

N ó r a . Talán egy kissé öregebb is, de csak nagyon
kevéssel - nem sokkal. (Hirtelen elhallgat, aztán

komolyan) Ah, milyen meggondolatlan teremtés vagyok én! Itt ülök és fecsegek, a míg... kedves jó Krisztinám, meg tudsz-e bocsátani?

L i n d e n n é . Hogy érted ezt, Nóra?

N ó r a . (halkan) Szegény Krisztina, hisz özveggyé lettél!

L i n d e n n é . Még három év előtt.

N ó r a . Nagyon jól tudom; hisz olvastam az ujságban. Hidd el, Krisztina, akkor gyakran tettem föl magamban, hogy írni fogok neked. De mindig elhalasztottam s mindig közbejött valami.

L i n d e n n é . Ezt én fel tudom fogni, édes Nóra.

N ó r a . Nem, Krisztina, ez gyalázatosság volt tőlem! Szegényke mi mindenen kellett keresztül esned! S ő nem hagyott hátra semmit, a miből megélhettél volna?

L i n d e n n é . Semmit.

N ó r a . Gyermekeket se?

L i n d e n n é . Azokat se!

N ó r a . Tehát éppen semmit?

L i n d e n n é . Még egy gombot se!

Nóra. (hitetlenül nézve Lindennére) De hát hogy lehetséges ez, Krisztina?

Lindenné. (búsan mosolyogva és Nóra haját simogatva). Előfordul ez olykor, Nórámm!

Nóra. Egészen egyedül! Mily borzasztó lehet ez reád nézve! Nekem van három csókolni való kicsinyem. Most azonban nem mutathatom meg őket - kinn vannak a dajkával. - De most mindent apróra el kell mondanod.

Lindenné. Minek; inkább te beszélj!

Nóra. Nem, rajtad áll elkezdni. Ma nem leszek önző. Ma csak rád fogok gondolni. Egygyet azonban még is kell mondanom neked. Tudod-e már, mily nagy szerencse ért minket e napokban?

Lindenné. Nem. Mi az?

Nóra. Képzeld, férjem egy részvénytársaság igazgatója lett.

Lindenné. Férjed? Ah ez igazán nagy...

Nóra. - igen nagy szerencse; nem igaz? Az ügyvédség olyan bizonytalan pálya a megélhetésre, főleg ha az ember nem akar oly dolgokkal is foglalkozni, a melyek nem finomak és tisztességesek. Róbert ezt természetesen soha sem akarta, s ebben én tökéletesen egyetértek vele! Elhiheted, hogy nagyon örülünk. Férjem már ujévkor elfoglalja állását, s akkor fizetése és sok osztaléka lesz.